

Т.В. РОМАНОВА,

викладач методики музичного виховання Університетського коледжу
Київського університету імені Бориса Грінченка

ІНТЕГРУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН МУЗИЧНОГО ЦИКЛУ (ТВОРЧІ СИТУАЦІЇ)

Проектування стратегії модернізації мистецької освіти актуалізується під впливом соціального замовлення, яке орієнтує педагогічне співтовариство на виконання завдань підготовки фахівців нової формації з високим рівнем професійної компетентності.

Вчені характеризують мистецьку освіту як соціокультурний феномен, спрямований на загальний художньо-естетичний розвиток особистості й набуття нею комплексу базових компетентностей, що забезпечують художньо-творчу самореалізацію, готовність до мистецької самоосвіти, здатність до духовного самовдосконалення протягом життя.

Головна проблема створення інноваційного простору мистецької освіти полягає в тому, щоб віднайти відповідь на запитання «Якою має бути система підготовки фахівців з музичного мистецтва для сучасного суспільства?».

Педагог повинен навчити студентів перетворювати теоретичні основи інноватики на інструмент інноваційних дій. Для цього необхідно враховувати, що сучасна модель освіти передбачає виконання педагогом таких важливих функцій, як інформаційно-освітня і педагогічна.

Перша забезпечує трансляцію та пояснення інформації, яка в свою чергу має бути пропущена через свідомість майбутнього фахівця, викликати інтерес та бажання здобувати знання. Друга полягає в умінні педагога створювати творчу атмосферу спілкування з колективом і в колективі, яка сприятиме формуванню продуктивного мислення, логічного аналізу та творчому конструюванню майбутнього процесу.

Інтерактивне навчання є одним з ефективних напрямків активного соціально-психологічного навчання.

Інтерактивний (з англ. «inter» - взаємний, «act» - діяти) — здатний до взаємодії, діалогу.

На сучасному етапі розвитку педагогічної науки поняття «інтерактивне навчання» розглядається як:

- навчання, побудоване на взаємодії студента з навчальним оточенням, навчальним середовищем;
- навчання, що ґрунтується на психології людських взаємин і взаємодії;
- навчання, сутність якого полягає в організації спільного процесу пізнання, коли знання здобуваються у спільній діяльності через діалог, полілог суб'єктів навчання між собою і викладачем.

Інтерактивні технології у навчальному процесі розв'язують важливі цілі й завдання: створення у студентів цілісного уявлення про професійні компетент-

ності, їх динаміку і місце в професійній діяльності; набуття педагогічного досвіду, навичок міжособистісної взаємодії; розвиток професійного, аналітичного, практичного мислення; формування творчої особистості майбутнього педагога.

При вивченні дисциплін музичного циклу викладачі прагнуть до такої організації навчального процесу, при якій відбувається міжособистісна взаємодія всіх учасників навчання, існує чітко спланований результат навчання та створюються комфортні умови для творчого зростання кожної особистості.

При вивченні методик музичного виховання застосовуються різні елементи інтерактивної технології. Зупинимося на творчих ситуаціях, які стимулюють пошукову діяльність студентів, розвивають їх творчі можливості. Творчою ситуацією будемо вважати ситуацію, яка потребує вирішення деякого протиріччя або проблеми. Творчі ситуації можна створити в процесі: розв'язання творчих задач; вирішення навчальних проблем; виконання різноманітних творчих завдань, ігрових ситуацій.

Активним засобом творчої активності студентів є творчі завдання.

Студентам III курсу спеціальності Музичне мистецтво були запропоновані наступні завдання: літературний текст ритмізувати, мелодизувати, гармонізувати.

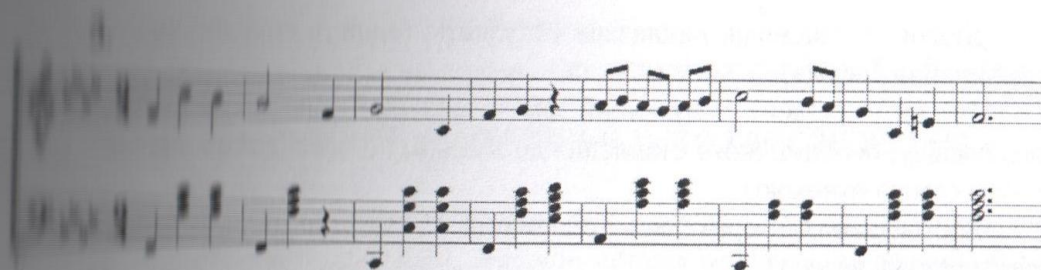
1. Бігли коні під мостами
З золотими копитами.
Дзень-брязь! Вийшов князь.
2. Синьоокий світлячок гостював у зірочок
3. Білі сніги над Києвом кружляють в шопенівськiм вальсі.

Студенти об'єднуються в групи і, взаємодіючи між собою, виконують завдання. Потім кожна група демонструє свій зразок, аналізує і, в результаті проведеної роботи, колективно обирають найкращий, найбільш вдалий варіант.

1.

2.

3.

Можливі й інші способи взаємодії при виконанні творчих завдань: коли кожна міні-група отримує окреме завдання — тільки ритмізувати, тільки мелодизувати або гармонізувати.

І, знову ж таки, у результаті спільної взаємодії суб'єктів навчання виникає музичний міні-твір, ще один учасник освітнього процесу.

Творчі ситуації створюють невимушену, емоційно-піднесену атмосферу занять.

Це дуже важливо, бо саме в таких умовах найповніше розкриваються творчі здібності, а ускладнення умов та зміст гри збагачує їх.

Творчі ситуації на заняттях проявляються у інсценізаціях дитячих ігрових дій, створенні ритмічного акомпанементу на дитячих музичних інструментах, у виразних рухах під музику. Тут також можлива взаємодія студентів у парах; два-чотири-шість; ротаційні (змінні) трійки — технологія так званого кооперативного навчання, але доцільно використовувати й інтерактивні технології колективного навчання (мозковий штурм, навчаючи — учусь), технології ситуативного моделювання (інсценізація).

Творче перетворення матеріалу здійснюється як процес реального експериментування з метою проникнення в сутність прилучення до музики.

В результаті виконання творчих завдань і створення ігрових ситуацій на заняттях можна виділити наступні компоненти роботи в команді (група-команда одиодумців):

- довіра
- відкритість
- взаємодія, взаємовідповідальність
- реалізація

Виходячи з вищесказаного, можна визначити переваги застосування інтерактивних технологій в освітньому процесі:

- у центрі музично-освітнього процесу є студент;
- стимулювання співробітництва, педагогічної підтримки;
- орієнтація на мотивацію, яка ґрунтується на радості пізнання, переживанні успіху;
- передача управління творчим процесом студентам (групам);
- прийняття рішення щодо взаємодії у групі;
- комунікація між собою і вміння взаємодіяти з колективом;
- створення умов для взаємного особистісного розвитку, самовдосконалення і творчої самореалізації (через діалог та трилог).

Діалог — взаємодія викладача і студентів (єдність спільних прагнень до накопичення досвіду).

Трилог — студент — музичний твір — викладач (використання особистісного досвіду, особистісного ставлення до музики, що веде до проникливої розмови із самою музикою).

Застосування інтерактивних технологій в процесі вивчення дисциплін музичного циклу веде :

- від музики як засобу навчання — до музики як джерела і предмета духовного спілкування;
- від змісту предметів як суми знань , умінь і навичок — до змісту як живого художньо-педагогічного процесу, художньо-педагогічного спілкування;
- від вузькоспеціалізованих завдань — до завдань цілісно-особистісного розвитку людини.

Впровадження інтерактивних технологій у підготовці фахівців мистецького профілю є запорукою оптимізації процесу навчання, встановлення партнерських стосунків, демократизації освіти. Практика свідчить, що оволодіваючи навичками інтерактивного навчання, студенти поступово переносять їх у свою практичну діяльність.

Інноваційні технології створюють умови для набуття професійних якостей від навчальної ситуації до майбутньої професійної діяльності.

Література

1. Красовська О.О. Концепція професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи у галузі мистецької освіти засобами інноваційних технологій. Вища освіта України №3 (додаток 2) — 2014 р. / О.О. Красовська. — 343-348 с.
2. Олексюк О.М. Музична педагогіка : навч. посіб. / О.М.Олексюк. — К.: Київ. ун-т ім. Б.Грінченка, 2013. — 248с.
3. Олексюк О.М. Форми і методи організації музично-педагогічного процесу у вищій школі / О.М.Олексюк // Сучасні стратегії університетської освіти: якісний вимір: матер. Міжнарод. наук.-практ. конф.- К., 2012. — 979 с.
4. Олексюк О.М. Інноваційні підходи у вищій мистецькій освіті // Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції «Инновационные технологии в образовании».- Ялта, 2012. — 354 с.
5. Ростовський О.Я. Теорія і методика музичної освіти: навч.-метод.посіб. — Т.: Навчальна книга — Богдан, 2011. — 640 с.
6. Сисоева С. О. Інтерактивні технології навчання дорослих: навчально-методичний посібник / С. О. Сисоева; НАПН України Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих. — К.: ВД «ЕКМО», 2011. — 320 с.
7. Чепіль М. М. Педагогічні технології : навч. посіб. / М. М. Чепіль, Н. З. Дудник. — К.: Академвидав, 2012. — 224 с.

